

Dosarul nr. 3ra-1406/19
3ra-51/20

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (C. Guzun)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Consiliul mun. Chișinău și Nicolae Cozlov,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii Nicolae Cozlov, Olga Cozlova și Agenția Proprietății Publice cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, s-a casat hotărârea din 08 iulie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 04 mai 2017 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Nicolae Cozlov cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că, prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 2/31-8 din 09 martie 2017 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. XXXXXX dlui Nicolae Cozlov”, i s-a autentificat dreptul de proprietate privată asupra unui lot de pământ cu suprafața de 200 m² din str. XXXXXX.

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, conform art. 64 din Legea privind administrația publică locală, a supus controlului obligatoriu de legalitate decizia menționată și a constatat că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legale.

Prin notificarea nr. 1304/OT4-649 din 07 aprilie 2017, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului mun. Chișinău abrogarea, în termen de 30 zile, a deciziei nr. 2/31-8 din 09 martie 2017.

Consideră că decizia notificată contravine prevederilor legale, motiv din care a solicitat anularea parțială a acesteia.

Or, conform datelor din Registrul bunurilor imobile, proprietarul terenului vizat în decizia notificată este Republica Moldova.

Astfel, Consiliul mun. Chișinău nu poate decide referitor la înstrăinarea unui bun ce nu-i aparține cu drept de proprietate.

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 2/31-8 din 09 martie 2017 și suspendarea executării actului administrativ contestat.

Prin încheierea protocolară din 04 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice (f.d.37-38).

Prin încheierea protocolară din 22 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Olga Cozlova (f.d.52-53).

Prin încheierea din 03 aprilie 2019 judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și-a declinat competența de la examinarea cauzei și a remis-o președintelui Judecătoriei Chișinău, pentru redistribuire aleatorie unui alt judecător specializat în materie de contencios administrative, pentru examinare (f.d.114).

Prin hotărârea din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 17 iulie 2019 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel împotriva hotărârii din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, s-a casat hotărârea din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre de admitere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a ajuns la o concluzie eronată privind respingerea acțiunii, din următoarele considerente.

Consiliul mun. Chișinău, nu a prezentat hotărârea de Guvern, prin care s-a trecut terenul din proprietatea statului în proprietatea autorității publice locale. Or, transmiterea proprietății putea fi efectuată doar în baza unei hotărâri de Guvern.

Consiliul mun. Chișinău, prin decizia nr. 2/31-8 din 09 martie 2017 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. XXXXXX dlui Nicolae Cozlov”, a dispus în privința unui lot de pământ asupra căruia nu avea drept de proprietate.

Ca urmare, administrația publică locală a dispus de proprietatea unui alt subiect de drept, la caz, statul Republica Moldova, neavând împuterniciri legale în acest sens.

Or, doar Republica Moldova, are dreptul de a dispune de bunul său, și anume terenul cu nr. cadastral XXXXXX.

Cu referire la faptul că, potrivit anexei la decizia Consiliului mun. Chișinău nr.11/52 din 23 decembrie 2014, bunul imobil cu numărul cadastral XXXXXX a fost delimitat ca bun proprietate al administrației publice locale, instanța de apel a reținut că, conform art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice nr.121-XVI din 04 mai 2007, competențe în acest sens deține doar Guvernul Republicii Moldova, nefiind de competența administrației publice locale transmiterea terenului din proprietatea statului în proprietatea administrației publice locale.

La 30 octombrie 2019, Consiliul mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs a indicat că consideră decizia contestată neîntemeiată și emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Consideră că decizia contestată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat este legală, deoarece a fost emisă de un organ competent, conform legislației în vigoare și cu respectarea procedurii stabilite. Astfel, la emiterea deciziei nu a fost încălcat niciun temei prevăzut de contenciosul administrativ sau Codul administrativ.

La 23 decembrie 2014 Consiliul mun. Chișinău a adoptat decizia nr. 11/52 „Despre delimitarea terenurilor proprietate municipală din sect. Botanica”. La poziția 161 din anexa la decizie expres este stipulat că terenul cu nr. cadastral XXXXXX din str. XXXXXX se află în intravilanul mun. Chișinău.

Așadar, consideră lipsită de suport juridic afirmația Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat că Consiliul mun. Chișinău nu putea decide referitor la înstrăinarea unui bun ce nu-i aparține cu drept de proprietate. Or, conform anexei la decizia CMC nr. 11/52 din 23 decembrie 2014, bunul imobil cu numărul cadastral XXXXXX a fost delimitat ca bun proprietate a administrației publice locale.

Respectiv, transmiterea de către Consiliul mun. Chișinău în proprietate privată nu contravine legislației și este un drept inalienabil al proprietarului patrimoniului privat.

În anii 2011-2014 în or. Chișinău s-au desfășurat masiv lucrările de delimitare a terenurilor proprietate municipală, prin identificarea, formarea și clasarea terenurilor, fiind aprobate prin deciziile CMC.

Terenurile delimitate și aprobate prin deciziile CMC nu au fost revendicate anterior (în anul 2004) de vreo autoritate publică centrală ca fiind proprietate a statului.

Astfel, terenul în litigiu nu face parte din categoria terenurilor din domeniul public și cel privat al statului, conform art.4 din Legea privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor nr. 91 din 05 aprilie 2007, deoarece se află în intravilanul mun. Chișinău.

Mai mult, prin scrisoarea nr. 03-04-2581 din 28 decembrie 2018 Agenția Proprietății Publice a informat că nu este abilitată cu competențe de administrare a terenurilor aferente fondului locativ. Or, competențele de gestionare a fondului locativ în mun. Chișinău sunt delegate autorităților administrației publice locale.

Terenul din str. XXXXXX, mun. Chișinău nu se regăsește în Registrul patrimoniului public, dar în decizia de delimitare a terenurilor proprietate municipală.

Din aceste motive consideră că concluziile primei instanțe sunt corecte, întemeiate. Instanța a elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, motiv din care hotărârea emisă urmează a fi menținută.

La 19 noiembrie 2019 Nicolae Cozlov a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că consideră decizia instanței de apel ilegală și nefondată. Concluziile instanței care au stat la baza deciziei sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei și nu sunt bazate pe probele examinate în prima instanță și instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, interpretarea și aplicarea eronată a legii.

Curtea de Apel Chișinău nu a luat în considerare argumentele Agenției Proprietății Publice care a relevat că nu este abilitată cu drept de administrare a terenurilor aferente blocurilor/caselor de locuit.

Hotărârea primei instanțe este bazată pe circumstanțele importante ale cauzei care au fost constatate și elucidate în cadrul ședințelor de judecată.

Astfel, decizia Consiliului mun. Chișinău nr.2/31-8 din 09 martie 2017, prin care i s-a autentificat dreptul de proprietate privată asupra lotului de pământ din str. XXXXXX, mun. Chișinău este fondată și legală.

Or, terenul de pământ cu suprafața de 0,0200 ha, cu nr. cadastral XXXXXX, aferent casei de locuit proprietate privată din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, conform deciziei Consiliului mun. Chișinău nr.11/52 din 23 decembrie 2014, a fost aprobat ca proprietate municipală.

La 10 și 11 decembrie 2019 Agenția Proprietății Publice a depus referință asupra cererilor de recurs, prin care a solicitat respingerea recursurilor ca fiind neîntemeiate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la

notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că decizia instanței de apel a fost pronunțată la din 09 octombrie 2019.

Consiliul mun. Chișinău a recepționat copia deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău la 23 octombrie 2019, iar Nicolae Cozlov la 24 octombrie 2019 (f.d.188, 190).

În aceste circumstanțe, recursurile declarate de Consiliul mun. Chișinău și Nicolae Cozlov la 30 octombrie 2019 și 19 noiembrie 2019 se consideră depuse în termen.

Examinând temeiurile recursurilor depuse de Consiliul mun. Chișinău și Nicolae Cozlov în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile depuse de Consiliul mun. Chișinău și Nicolae Cozlov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se

încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursurile depuse nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Consiliul mun. Chișinău și Nicolae Cozlov.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Consiliul mun. Chișinău și Nicolae Cozlov, se declară inadmisibile.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan